

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1503-P-299/16-02-18

Zagreb, 7. listopada 2016.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **povodom neanonimne prijave mogućeg sukoba interesa podnesene protiv dužnosnika Šandora Juhasa, zastupnika u Hrvatskom saboru**, na 152. sjednici održanoj 7. listopada 2016.g., donosi sljedeću

ODLUKU

- I. Pokreće se postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Šandora Juhasa, zastupnika u Hrvatskom saboru, zbog moguće povrede članka 5. stavka 1. ZSSI-a, koja proizlazi iz nepoduzimanja radnji u svrhu zaštite vlastite vjerodostojnosti i povjerenja građana u radu na 57. i 62. sjednici Savjeta za nacionalne manjine na kojima su se usvajala Godišnja izvješća o utrošku sredstava osiguranih u državnom proračunu za programe udruga i ustanova nacionalnih manjina za 2013.g. i 2014.g. i donosile Odluke o rasporedu sredstava iz državnog proračuna za programe udruga i ustanova nacionalnih manjina za 2014.g. i 2015.g., propustom deklariranja okolnosti interesne povezanosti s udrugom Savez mađarskih udruga u kojoj je dužnosnik obavljao funkciju predsjednika te propustom izuzimanja od odlučivanja o usvajanju odnosno doноšenju navedenih dokumenata u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje interesa ili dobiti navedene udruge.
- II. Poziva se dužnosnik Sandor Juhas da u roku od 15 dana od dana primitka ove odluke dostavi Povjerenstvu očitovanje na razloge pokretanja ovog postupka, te na ostale navode iz obrazloženja ove odluke.

Obrazloženje

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 3. ZSSI-a propisano je da su zastupnici u Hrvatskom saboru dužnosnici u smislu odredbi navedenog zakona, stoga je i Šandor Juhas povodom obnašanja dužnosti zastupnika u 8. sazivu Hrvatskog sabora obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Povjerenstvo je 2. travnja 2014.g. pod brojem: 711-U-1164-Mo-52/14-01-2, dana 30. listopada 2014.g. pod brojem: 711-U-3153-Mo-52/14-02-2 te dana 17. veljače 2016.g. pod brojem: 711-U-1418-M-52-14/16-03-2 zaprimilo pismena u kojima se iznose okolnosti koje upućuju na moguću povredu odredbi ZSSI-a.

S obzirom da izneseni navodi sadržajno predstavljaju prijavu mogućeg sukoba interesa, predmet broj Mo-52/15 presigniran je u predmet broj P-299 /16. U prijavi se navodi da dužnosnik Šandor Juhas, koji obnaša dužnost zastupnika u 7. sazivu Hrvatskog sabora istodobno obnaša dužnost člana Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske te obavlja funkciju predsjednika udruge Savez mađarskih udruga iz Belog Manastira. Dužnosnik kao član navedenog Savjeta odlučuje u postupku donošenja Odluke o raspodjeli sredstava za sufinanciranje programa kulturne autonomije udrugama i ustanovama pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj te Odluke o usvajanju godišnjih finansijskih izvješća udruga i ustanova nacionalnih manjina, a jedna od udruga kojoj se dodjeljuju sredstva na temelju navedene Odluke o raspodjeli sredstava je i Savez mađarskih udruga.

Člankom 39. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosanika. O pokretanju ili nepokretanju postupka Povjerenstvo donosi pisaniu odluku. Člankom 39. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da se podnositelju prijave jamči zaštita anonimnosti. Povjerenstvo je radi provjere vjerodostojnosti i osnovanosti navoda iz podnesene neanonimne prijave, od nadležnih državnih tijela prikupilo potrebne podatke i dokumentaciju.

Uvidom u podatke iz Registra udruga Republike Hrvatske pri Ministarstvu uprave, Povjerenstvo je utvrdilo da je pod registarskim brojem 00000623 upisana udruga Savez mađarskih udruga, a kao predsjednik udruge i osoba ovlaštena za zastupanje upisan je Šandor Juhas s početkom mandata od 27. prosinca 2014.g. Upisani cilj navedene udruge je okupljanje mađarskih udruga i kulturnih društava u Republici Hrvatskoj, s ciljem usuglašavanja, i definiranja zajedničkih interesa mađarske manjine u Republici Hrvatskoj, zastupanja tih interesa na svim područjima i segmentima svog djelovanja te uspostava djelotvorne suradnje među istima. Sukladno ciljevima Savez mađarskih udruga će djelovati na usuglašavanju i rješavanju pitanja od interesa za članice Saveza na području: školovanja, obrazovanja, informiranja, izdavaštva, kulturnog stvaralaštva, znanosti, umjetnosti, gospodarstva, socijalnih pitanja, športa, zaštiti ljudskih prava, knjižničarstva te na poboljšanju materijalnog položaja svojih članica. Navedeni cilj ostvaruje se kroz izdavanje novina, časopisa, knjiga i drugih publikacija sukladno zakonu, suradnjom sa svim institucijama i udrugama kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Republici Mađarskoj, pa i šire, ako je to u interesu očuvanja jedinstva i prava pripadnika mađarske manjine, očuvanja nacionalnog identiteta i susbjivanja asimilacije. Upisane djelatnosti su izvedbene umjetnosti, zaštita prava nacionalne manjine te kulturno-umjetnički (glazbeni i scenski) amaterizam.

U izvješćima o imovinskom stanju koja je dužnosnik podnio Povjerenstvu povodom obnašanja dužnosti zastupnika u 7. i 8. sazivu Hrvatskog sabora dužnosnik je naveo da obavlja funkciju predsjednika udruge Savez mađarskih udruga.

Na službenoj Internet stranici <http://www.savjet.nacionalne-manjine.info/> Savjeta za nacionalne manjine navodi se da Savjet ima 19 članova te da je Šandor Juhas povodom obnašanja dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru član Savjeta za nacionalne manjine.

Člankom 15. Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama manjina („Narodne novine“ br. 155/02., 47/10., 80/10. i 93/11.) propisano je da pripadnici nacionalnih manjina radi očuvanja, razvoja, promicanja i iskazivanja svog nacionalnog i kulturnog identiteta mogu osnivati udruge, zaklade i fundacije te ustanove za obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja, kulturne, izdavačke (nakladničke), muzejske, arhivske, knjižnične i znanstvene djelatnosti.

Člankom 35. stavkom 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da Savjet za nacionalne manjine raspoređuje sredstva koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, a korisnici sredstava podnose Savjetu za nacionalne manjine godišnja izvješća o trošenju sredstava koja su im doznačena iz državnog proračuna, o čemu Savjet za nacionalne manjine izvješćuje Vladu Republike Hrvatske. Člankom 36. stavkom 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da su članovi Savjeta za nacionalne manjine, između ostalog, i zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru. Stavkom 8. istog članka Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da Savjet za nacionalne manjine donosi program rada, finansijski plan, završni račun i odluke o raspoređivanju sredstava koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, a stavkom 10. da Savjet za nacionalne manjine odlučuje većinom svih članova.

Na temelju članka 35. stavka 4. i članka 36. stavka 8. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Savjet za nacionalne manjine je na svojoj sjednici održanoj 23. listopada 2009.g. donio **Kriterije za utvrđivanje finansijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina** („Narodne novine“ broj 129/09.) te je na svojoj sjednici održanoj 9. lipnja 2011.g. donio **Odluku o izmjenama i dopunama Kriterija za utvrđivanje finansijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina** („Narodne novine“ broj 70/11.). Navedenim Kriterijima utvrđuju se pravila i pretpostavke koje nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina trebaju ispunjavati pri zahtjevu za dodjelu finansijske potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske te su propisani opći i posebni kriteriji koje moraju ispunjavati udruge i ustanove nacionalnih manjina kada apliciraju za dodjelu finansijske potpore. Točkom 6. navedenih kriterija propisano je da su udruge i ustanove nacionalnih manjina dužne dostaviti izvješće o finansijskom poslovanju za prethodnu poslovnu godinu, osim ako takvo izvješće nisu dostavile u redovnom izvještajnom postupku.

Uvidom u Zapisnik sa 57. sjednice Savjeta za nacionalne manjine održane dana 16. travnja 2014.g. utvrđeno je da je na navedenoj sjednici bio nazočan dužnosnik Šandor Juhas.

U Zapisniku se navodi kako je predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Aleksandar Tolnauer uvodno pozdravio prisutne članove i predstavio novog člana Savjeta profesora Šandora Juhasa koji je u Hrvatskom saboru kao zastupnik mađarske nacionalne manjine zamijenio Deneša Šoju. Također se navodi kako je u dijelu Zapisnika kada se raspravljalo o Prijedlogu odluke o rasporedu sredstava dužnosnik Šandor Juhas ukazao na činjenicu političke angažiranosti udruge **Demokratska zajednica Mađara** koja je kao supredlagatelj kandidacijske liste sudjelovala na lokalnim izborima u više gradova i općina te na sadržaj tiskovina navedene udruge koje su, kako navodi, korištene u političke promidžbene svrhe, a koji nije usklađen s odredbom iz kriterija o obvezi objave najmanje 2/3 autorskih priloga. Slijedom navedenog, predložio je Savjetu za nacionalne manjine da se svi programi Demokratske zajednice Mađara, osim kulturnog amaterizma i izdavaštva, u 2014.g. ne financiraju. Dužnosnik je nadalje predložio da se raspored sredstava vrši po principu jedno naselje, jedna udruga, s obzirom na to da praksa financiranja više udruga iz jednog naselja nije dala dobre rezultate te je vođen mišljenjem da se programi predviđeni prijedlogom Odluke neće moći ostvariti zbog umanjenih sredstava, podnio amandman na Odluku da se sredstva za sva mađarska izdanja — dva tjednika, dva mjeseca i dva dječja lista, usmjere na financiranje samo jedne tiskovine i to putem Javne ustanove PUO Baranyai Julija iz Belog Manastira. Prema navodima dužnosnika, Javna ustanova bi u cilju oslobođanja novinara od utjecaja udruga, objedinila dvije redakcije koje izdaju navedene tjednike, mjeseca i dječje časopise te se prijavila se na Javni poziv kao ustanova nacionalne manjine. Savjet za nacionalne manjine donio je Odluku kojom se ne prihvataju amandmani članova Savjeta Dragana Crnogorca i Šandora Juhasa na Odluku o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu te je odlučeno da će se nastaviti financiranje Demokratske zajednice Mađara jer nema dokaza da su odobrena sredstva korištena u političke svrhe uz poziv predstavnicima suprotstavljenih mađarskih udruga da u cilju osiguranja kontinuiteta u ostvarivanju prava na kulturnu autonomiju prevladaju različite političke i druge stavove.

Na 57. sjednici Savjeta za nacionalne manjine usvojeno je Godišnje izvješće o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu („Narodne novine“ broj 139/12. i 145/13.), u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 nacionalne manjine, pozicija 3811 Tekuće donacije u novcu. U dijelu Godišnjeg izvješća navodi se da su po dostavljenoj dokumentaciji **Saveza mađarskih udruga, Beli Manastir** uočene tehničke pogreške pri izvještavanju u primjeni Metodologije praćenja ostvarivanje programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj 129/09. i 70/11.) te se iste moraju otkloniti u roku od 60 dana. Navodi se da dopunu godišnjeg izvještaja treba dostaviti Mađarsko kulturno umjetničko društvo Darda, Zajednica Mađara grada Bjelovara, Kulturno-umjetničko društvo "Petofi Sandor", Čakovci, Kulturno-umjetničko društvo "Jozsef Attila" Zmajevac, Mađarsko kulturno društvo "Pelmonostor", Beli Manastir, Udruga za njegovanje običaja Mađara, Stari Jankovci, Mađarsko kulturno društvo TANC, Kamenac te se predlaže nastavak financiranja u 2014. godini.

Uvidom u Odluku o rasporedu sredstava osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014.g. („Narodne novine“ broj 152/13. i 39/14.) u razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 381 Tekuće donacije, koju je na temelju članka 35. stavka 4. i članka 36. stavka 11. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina **Savjet za nacionalne manjine donio na 57. sjednici** održanoj 16. travnja 2014.g., utvrđeno je da sredstva osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014.g. za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 381 Tekuće donacije u novcu iznose 33.698.000,00 kn, pri čemu **osigurana sredstva za mađarsku nacionalnu manjinu iznose 3.899.000,00 kn.** Navedenom Odlukom udruzi Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Bilje, prema pojedinim programima dodijeljen je iznos od 1.443.000,00 kn, a udruzi Savez mađarskih udruga, Beli Manastir, prema pojedinim programima dodijeljen je iznos od 2.414.000,00 kn.

Uvidom u Zapisnik sa 62. sjednice Savjeta za nacionalne manjine održane dana 16. travnja 2015. utvrđeno je da je na navedenoj sjednici bio nazočan dužnosnik Šandor Juhas. Na istoj sjednici usvojeno je Godišnje Izvješće o utrošku sredstva osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu („Narodne novine“ broj 152/13. i 39/14.)) u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 nacionalne manjine, pozicija 3811 Tekuće donacije u novcu. U Izvješću se navodi da je Savez mađarskih udruga od ukupno odobrenih sredstava u iznosu od 2.414.000,00 kn utrošio iznos od 2.414.000,00 kn te se utvrđuje da je podneseno godišnje izvješće sukladno odredbama Metodologije praćenja ostvarivanja programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj 129/09. i 70/11.) a doznačena sredstva navedene udruge utrošena su za ostvarivanje programa sukladno Odluci o raspredu sredstva osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014.g. Predlaže se nastavak financiranja u 2015.g.

Uvidom u Odluku o rasporedu sredstava osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015.g. („Narodne novine“ broj 46/15.) u razdjelu 02021 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 381 Tekuće donacije, koju je na temelju članka 35. stavka 4. i članka 36. stavka 11. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina Savjet za nacionalne manjine donio na 62. sjednici održanoj 16. travnja 2015.g., utvrđeno je da sredstva osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015.g. za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 381 Tekuće donacije u novcu iznose 35.698.000,00 kn, pri čemu **osigurana sredstva za mađarsku nacionalnu manjinu iznose 3.924.000,00 kn.** Navedenom Odlukom udruzi Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, prema pojedinim programima dodijeljen je iznos od 1.464.000,00 kn, a udruzi Savez mađarskih udruga, Beli Manastir, prema pojedinim programima dodijeljen je iznos od 2.417.000,00 kn.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe ili se osnovano može smatrati da utječe ili kada privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti. Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Člankom 4. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da su povezane osobe u smislu tog Zakona članovi obitelji dužnosnika iz stavka istog članka Zakona te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanima s dužnosnikom. Člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da je dužnosnik dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Stupanjem na dužnost zastupnika mađarske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru dužnosnik Šandor Juhas je u smislu članka 36. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina istodobno stupio i na dužnost člana Savjeta za nacionalne manjine koji odlučuje o raspoređivanju sredstava iz državnog programa za udruge i ustanove nacionalnih manjina temeljem podnesenih zahtjeva te odlučuje o prihvaćanju izvješća o utrošku sredstava isplaćenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za prethodnu godinu povodom dostavljene finansijske dokumentacije udruga i ustanova nacionalnih manjina. Povodom funkcije koju je dužnosnik obnašao u udruzi Savez mađarskih udruga, Povjerenstvo tumači da se navedena udruga opravdao može smatrati interesno povezanom pravnom osobom s dužnosnikom u smislu članka 4. stavka 5. ZSSI-a.

Člankom 2. stavkom 1. Kriterija za dodjelu finansijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina prijavljenih na javni poziv za predlaganje programa za ostvarivanje kulturne autonomije koji će se sufinancirati sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/14.) propisano je da će pri donošenju odluke o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina Savjet za nacionalne manjine formirati Povjerenstvo za raspoljelu sredstava nevladnim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Člankom 3. Kriterija propisani su opći kriteriji koje će pri utvrđivanju finansijske potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske Savjet za nacionalne manjine primjenjivati, a člankom 4. Kriterija propisani su posebni kriteriji. Kao jedan od posebnih kriterija propisana je i obveza dostave izvješća o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu osim ako je takvo izvješće dostavljeno Stručnoj službi Savjeta u redovnom izvještajnom postupku te se izričito navodi da se Izvješća o radu i izvršenju programa s finansijskim izvješćem koja nisu podnesena pravodobno odnosno koja su nepotpuna i nisu u skladu s Kriterijima neće razmatrati.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da je dužnosnik sudjelovao u radu Savjeta za nacionalne manjine na 57. sjednici Savjeta za nacionalne manjine kada se odlučivalo o prihvaćanju Godišnjeg izvještaja za 2013.g. te donošenju Odluke o rasporedu sredstava za 2014.g. te na 62. sjednici Savjeta za nacionalne manjine kada se odlučivalo o prihvaćanju Godišnjeg izvještaja za 2014.g. i donošenju Odluke o rasporedu sredstava za 2015.g. te da u tim prilikama nije deklarirao okolnost interesne povezanosti s udrugom Savez mađarskih udruga te je sudjelovao u raspravi i glasovanju u postupku prihvaćanju godišnjih izvješća i donošenja odluke o rasporedu sredstava.

Kako se opravdano može smatrati da su privatni interesi udruge Savez mađarskih udruga čiji je dužnosnik Šandor Juhas bio predsjednik, mogli utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju dužnosti člana Savjeta za nacionalne manjine prilikom rasprave i donošenja odluka na 57. i 62. sjednici, propustom poduzimanja radnji kojima štiti vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana, u smislu izuzimanja iz procesa donošenja odluka, došlo je do moguće povrede načela djelovanja a time i do moguće povrede članka 5. stavka 1. ZSSI-a. Poziva se dužnosnik Šandor Juhas da, sukladno članku 39. stavku 3. ZSSI-a, u roku od 15 dana od dana primitka ove odluke, dostavi Povjerenstvu pisano očitovanje u odnosu na razlog pokretanja ovog postupka, kao i na ostale navode iz obrazloženja ove odluke, te da Povjerenstvu dostavi relevantnu dokumentaciju s kojom raspolaže.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo je donijelo odluku kao što je navedeno u izreci ovog akta.

Predsjednica Povjerenstva
Dalija Orešković, dipl.jur

Dostaviti:

1. Dužnosniku Šandoru Juhasu, elektronička dostava
2. Podnositelju zahtjeva
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana

